

SADRŽAJ:

1	
Pojam novinskih agencija.....	3
Istorija.....	3 Prva srpska novinska agencija.....4 Osnivanje novinske agencije Avala.....4 Od Avale do Tanjuga .....5 Državne i privatne novinske agencije.....6 Tanjug –Nacionalna novinska agencija Republike Srbije.....7 Fono servis.....9 Tanjug – Ekos.....9 Tanjugov WAP – Portal.....9
Osnivanje.....	10
Tehnike.....	11
“105.6”.....	11 Politički uticaj preko Tanjuga?.....12
Zaključak.....	13

Novinska agencija Novinska agencija je uslužno preduzeće za sakupljanje, obradu i distribuciju vesti, čiji su proizvodi namenjeni novinama, časopisima,

2

radiju, televiziji i drugim medijama masovne komunikacije. Novinska agencija prikuplja informativni materijal iz matične zemlje i inostranstva i uz naplatu ga dostavlja na korišćenje domaćim i inostranim sredstvima informisanja (štampi, radiju i televiziji) i drugim korisnicima (državnim organima, privrednim, finansijskim, kulturnim i drugim organizacijama ili ustanovama). 1 ISTORIJA 2

Agencijsko novinarstvo pojavilo se u Evropi, sredinom 19. veka, kao posledica industrijske revolucije, razvoja tehničke i telekomunikacijske baze i obrazovanjem širih slojeva stanovništva. Prvu agenciju na svetu osnovao je trgovac Šarl Avas u Parizu, Francuska 1835. godine. Telegraf su prvi patentirali Kuk i Vitston, u Engleskoj 1837. godine. Semjuel Morze patentirao je svoj telegrafski metod "tačka - crta" (Morzeovu azbuku), što je ubrzalo prenos vesti. Telegraf je doneo pravu revoluciju - vesti su stizali do novina, a zatim i do čitalaca za nekoliko sati. 1848. godine šest njujorških listova osniva agenciju Harbor njuz asosiejšn (Harbor news asociation). Ta agencija će kasnije prerasti u poznatu američku agenciju Asosiejted Pres (Associated Press - AP). Direktor lokalnog telegrafskog društva Bernard Volf osnovao je novinsku agenciju Volf u Berlinu 1849. godine, a 1851. godine nemački iseljenik Pol Džulijus Rojters, koji je prethodno radio kod Volfa i Avasa, osnovao je u Londonu agenciju Rojters (Reuters) 3 . U Rusiji prva telegrafska agencija osnovana je u Petrovgradu 1894. godine.

1

Nebojša Jovanović i Dragovan Lazarević, Agencijsko novinarstvo, Fakultet političkih nauka, Čigoja štampa, Beograd, 2005

2

Đ. Gocini, Istorija novinarstva, Clio, Beograd, 2001.

3

AP i Rojters su danas najveće svetske novinske agencije, a u vrhu je i Avas, koji se danas zove Agencija Frans Pres – AFP.

3

PRVA SRPSKA NOVINSKA AGENCIJA

- Agencija Avala je bila prva srpska nacionalna novinska agencija, koju je osnovao septembra 1919. godine francuski novinar Alber Mise u Beogradu, uz odobrenje Vlade Kraljevine SHS. Agencija Avala bila je sa zavidnim uticajem i ugledom u tadašnjoj Evropi. 4 - Krajem 19. i početkom 20. veka u svetu je postojalo 20 novinskih agencija i još uvek je bilo velikih država koje nisu imale nacionalne agencije – u Rusiji je osnovana tek 1894. Vodeće agencije, francuski Avas, britanski Rojter i nemački Volf, kontrolisali su pa i otežavali stvaranje nacionalnih agencija u malim zemljama. Srbija je spadala u oblast monopola nemačke agencije Volf. Vlasti Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca shvatile su da neće biti u stanju da obezbede istinitu i pravovremenu informaciju, a pogotovo da će jako teško uspeti da plasiraju vesti za koje nisu zainteresovane velike države koje su, po pravilu, kontrolisale ovaj sektor u skladu sa svojim interesima. 5 Osnivanje novinske agencije Avala - Brojne inostrane agencije pokušavale su da osnuju svoje ispostave u Kraljevini Srbiji, ali je srpska vlada to odbijala, želeći da ima svoju agenciju. Šef srpskog Pres biroa Ivan Ivanić je skoro tri godine radio na tome, pošto je na Devetom kongresu Sveslovenskih novinara u Sofiji, 1910. godine izabran Odbor za pripremu osnivanja Sveslovenske novinske agencije sa sedištem u Beogradu. Na Desetom kongresu novinara, održanom 1911. U Beogradu, Ivanić je izneo konkretne predloge za osnivanje agencije kao akcionarskog društva, ali su sprovođenje osujetili Balkanski ratovi, a posle njih i Prvi Svetski rat. 6 U septembru 1919. godine francuski novinar Alber Mise osnovao je, uz pristanak vlade u Beogradu, telegrafsku agenciju Avala. Mise je bio direktor, a za kodirektora postavljen je Rista Marjanović. Prvi saradnici bili su Francuzi de Kok i Kasteran i domaći novinar Manojlo Ozerović.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com